

JÆVNT OG FAST SÅBED TIL MAJS

**Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer i landdistrikterne**

Miljø- og Fødevareministeriet
Landbrugsstyrelsen

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne

LDP 2020

Se 'EU-kommissionen, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne'

Såbedet til majs skal være bearbejdet i mindst 10 cm dybde, fordi startgødningen skal placeres i 10 cm dybde.

Såbedet skal være jævnt og fast, så der ikke bliver dybe såspor ved såning, og så jordvæsken med næringsstoffer kan transporteres kapillært til majsens rødder.

- [Majs efter kløvergræs](#)
- [Jævnt såbed](#)
- [Skal jeg pløje?](#)
- [Fordele ved at pløje:](#)
- [Ulemper ved at pløje:](#)
- [Tips om etablering](#)
- [Med pløjning](#)
- [Uden pløjning](#)
- [Modvirk jordfygning](#)

MAJS EFTER KLØVERGRÆS

Dyrkes majs efter en græsmark, skal græsmarken nedvisnes, harves op eller pløjes snarest.

Det gør det lettere at pakke jorden før såning, så planterne kan få fat i næringsstofferne. Det er særligt vigtigt på sandjord. Optimalt set er det bedst at nedvisne græsmarken før jul.

JÆVNT SÅBED

Såbedet til majs skal være bearbejdet i mindst 10 cm dybde, fordi startgødningen skal placeres i 10 cm dybde. Såbedet skal være fuldstændig jævnt og tilpas fast for, at

- næringsstofferne kapillært kan komme hen til majsens rødder
- undgå dybe såspor ved såningen. Dybe såspor samler vand i en periode med regn og kan medføre en dårlig fremspiring
- bekæmpe ukrudt effektivt
- kunne styre sådybden

SKAL JEG PLOJE?

FORDELE VED AT PLOJE:

- På alle jordtyper giver det bedre mulighed for, at jordtemperaturen øges hurtigere.
- Færre bladsvampe.
- Mindre risiko for angreb af Fusarium i vækstperioden.
- • Hæmmer udvikling af rod- og græsukrudt.
- Let at radrense, når stubbe er væk.
- Med forfrugt græs generer græssværen ikke såningen.
- Jævner eventuelle spor.
- Eneste effektive middel mod majshalvmøl.

ULEMPER VED AT PLOJE:

- Øget risiko for jordfygning.
- Øget risiko for jorderosion ved kraftige regnskyl.
- Hvor bør du som hovedregel pløje:
- På kølige jordtyper og på JB 4 eller jordtyper med et større lerindhold end JB 4.
- Efter kolbemajs og kernemajs på grund af øget risiko for angreb af bladsvampe.
- Før dyrkning af kolbe- og kernemajs, som dyrkes efter majs.
- Hvor forfrugten er græs eller kløvergræs, som ikke nedvisnes.
- På lokaliteter, hvor der er fundet larver af majshalvmøl i flere marker.

TIPS OM ETABLERING

MED PLOJNING

Marker, som forårsplojes:

- Nedefæld gylle i 10 cm dybde.
- Efter et par dage med godt vejr bringes eventuel fast husdyrgødning ud, og der pløjes.
- Lettere jord pakkes med furepakker eller tromles straks efter pløjning, mens jorden er fugtig.
- Der harves i 10 cm dybde med en harve med bærerulle. Bærerullen kan være en gummipakvalse eller en jernringspakkevalse. En rørpakkervalse er mindre egnet på sandjord, fordi den pakker mindre og pulveriserer jorden.

Lerjord, som er pløjet om efteråret/vinteren:

- Fæld jorden.
- Harv to til tre gange i stigende dybde til mindst 16-18 cm dybde.
- Gylle nedfældes inden sidste opharvning, når der er gode kørselsforhold, dvs. at jorden skal være tør og bekvem at køre på, så der ikke laves strukturskade. Alternativt kan forsuret gylle udlægges med slanger umiddelbart før sidste opharvning. Det kræver, at der også udbringes forsuret gylle med slanger på et vintersædsareal svarende til 20 procent af det pågældende majsareal. I stedet for at bringe gyllen ud før såning kan gylle også udbringes i vækstperioden, når majsens har fem blade (vækststadium 15). Herved begrænses risikoen for strukturskader i jorden.

UDEN PLØJNING

Er der ikke en pløjesål eller et kompakt jordlag lige under pløjelaget, har der på sandjord ikke været merudbytte for at harve dybere end 12 til 15 cm dybde. På JB 4 eller jordtyper med et større lerindhold er harvedybden 18 til 20 cm dybde. En harve med bærerulle og med en tandafstand på cirka 20-25 cm og med 80 mm brede spidser er velegnet hertil. Undgå vingskær, da der er erfaring for, at der herved kan dannes en harvesål.

Fremgangsmåden er:

1. Ukrudt, som er overvintret, bekæmpes med 1,0 til 2,0 liter glyphosat (360 gram pr. liter) pr. ha. Højeste dosering ved tokimbladet ukrudt. Behandlingen med glyphosat kan også udføres efter såning, men inden fremspiring af majsens. Herved bekæmpes tillige en del nyfremspiret frøukrudt.
2. På JB 1 til 4 harves en til to gange i 12 til 15 cm dybde. På sværere jordtyper øges harvedybden trinvis til 18 til 20 cm dybde. Der kan harves et døgn efter sprøjtning med glyphosat.
3. Gylle nedfældes i 10 cm dybde, og marken er klar til såning.
4. Ved såning indstilles såmaskinens sporrydder, så gamle majsstubble mv. skubbes til side foran såskæret.

Er der et kompakt jordlag lige under pløjelaget, har der i forsøgene været et betydeligt merudbytte for at øge harvedybden til 25 til 30 cm. Det er erfaringen, at løsning af et kompakt jordlag giver en bedre bæreevne i et vådt efterår.

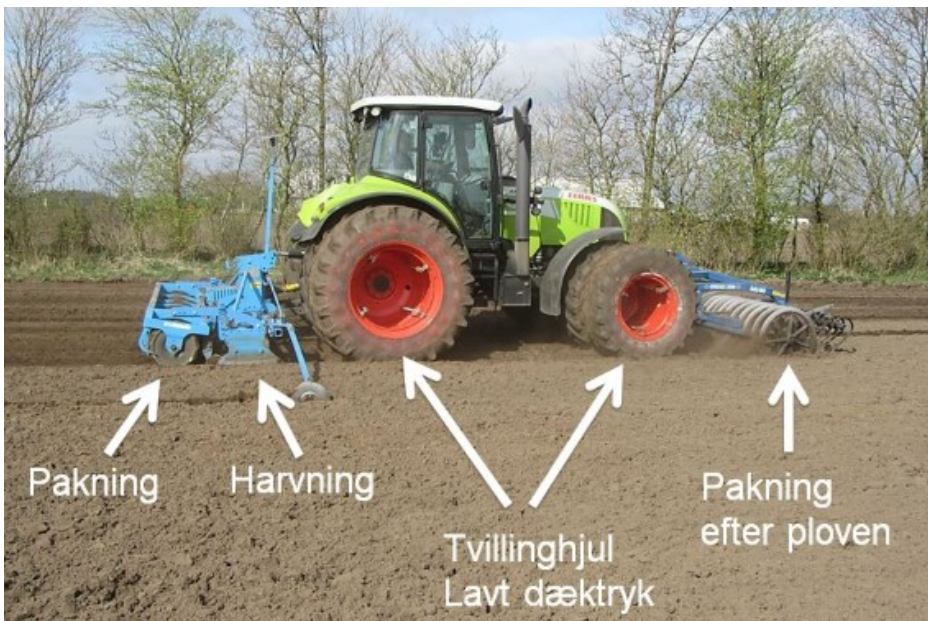
Fremgangsmåden er:

1. Ukrudt, som er overvintret, bekæmpes med 1,0 til 2,0 liter Glyphosat (360 gram pr. liter) pr. ha. Højeste dosering ved tokimbladet ukrudt.
2. Nedfældning af gylle.
3. Harvning i 25 til 30 cm dybde med en kraftig stivtandet harve med omkring 30 cm tandafstand og monteret med maks. 50 mm brede spidser.

MODVIRK JORDFYGNING

Er der risiko for jordfygning, bør man iværksætte foranstaltninger for at begrænse jordfygning. Følgende metoder er der god erfaring med:

1. Pløjefri dyrkning (se ovenfor).
2. Såning af 30 til 40 kg vårbyg pr. ha før såning af majs. Kan sås med et kombinationssåsæt lige efter ploven. På denne måde foregår tilberedning af såbed og såning af vårbyg i samme arbejds gang. Kan også sås med en centrifugalspreder inden sidste opharvning. Vårbyggen skal sprøjtes væk med MaisTer i forbindelse med den øvrige ukrudtsbekæmpelse, senest ved begyndende buskning (vækststadium 20). Såning direkte efter pløjning med jordpakker.
3. Pløjning, betontromling lige efter ploven, nedfældning af al gylle i 8 til 10 cm dybde med en sortjordsnedfælder, harvning straks efter (sideløbende med gyllenedfældning) med en harve uden slæbeplanke og uden pakkevalse eller smuldrer. Derefter såning.
4. Spredning af fast husdyrgødning eller udlægning af kvæggylle med slanger efter såning.

Billed 1. Billedet viser princippet i såbedstilberedning på sandjord, som er pløjet. På sandjord skal jorden pakkes lige efter ploven, mens jordoverfladen stadig er fugtig. (på billedet harves for sent, fordi jorden er tørret ud!). Der skal køres med tvillingehjul på både for og baghjul, og

dæktrykket skal være så lavt som muligt efter dækleverandørens mindstekrav – gerne under 1,0 bar. Først pakkes jorden i dybden efter ploven med en tung ringpakker (frontpakkeren). Derefter harves i 10 cm dybde med en harve, som bæres af pakkevalsen. Harven kan være en såbedsharve, discharve eller en rotorharve. Pakkevalsen kan være en gummipakkevalse eller en jernringpakkevalse. Såmaskinen kan spændes bag på, hvis der skal sås vårbyg mod jordfygning. Foto: Henning Sjørsløv Lyngvig, SEGES.

© 2021 - SEGES Projektsitet